

CKV kerndoelen en eindtermen

Er zijn duidelijke doorlopende leerlijnen van het basisonderwijs naar de onderbouw en het onderbouw naar de bovenbouw. De betreffende, ook wettelijk verplichte kerndoelen en eindtermen staan hieronder.

Basisonderwijs: 3 kerndoelen Kunstzinnige oriëntatie

Ook voor de basisschool zijn nieuwe er kerndoelen gemaakt die duidelijk aansluiten bij de kerndoelen van de onderbouw VO.

Karakteristiek

Door middel van een kunstzinnige oriëntatie maken kinderen kennis met kunstzinnige en culturele aspecten in hun leefwereld. Het gaat bij dit domein om kennismaking met dié aspecten van cultureel erfgoed waarmee mensen in de loop van de tijd vorm en betekenis hebben gegeven aan hun bestaan. Het gaat bij kunstzinnige oriëntatie ook om het verwerven van enige kennis van de hedendaagse kunstzinnige en culturele diversiteit. Dit vindt zowel op school plaats, als via regelmatige interactie met de (buiten)wereld. Kinderen leren zich aan de hand van kunstzinnige oriëntatie open te stellen: ze kijken naar schilderijen en beelden, ze luisteren naar muziek, ze genieten van taal en beweging. Kunstzinnige oriëntatie is er ook op gericht bij te dragen aan de waardering van leerlingen voor culturele en kunstzinnige uitingen in hun leefomgeving. Ze leren daarnaast zichzelf te uiten met aan het kunstzinnige domein ontleende middelen:

- ze leren de beeldende mogelijkheden van diverse materialen onderzoeken, aan de hand van de aspecten kleur, vorm, ruimte, textuur en compositie;
- ze maken tekeningen en ruimtelijke werkstukken;
- ze leren liedjes en leren ritme instrumenten te gebruiken als ondersteuning bij het zingen;
- ze spelen en bewegen.

Waar mogelijk worden daarbij onderwerpen gebruikt die samenhangen met die uit andere leergebieden. Het onderwijs wordt daardoor meer samenhangend en mede daardoor betekenisvoller voor leerlingen. Maar voorop staat natuurlijk de authentieke bijdrage van kunstzinnige oriëntatie aan de ontwikkeling van kinderen.

54 De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

55 De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

56 De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Onderbouw voortgezet onderwijs: 3 CKV Kerndoelen

Kerndoelen en eindtermen

Kerndoelen CKV in de onderbouw

Met de invoering van de 58 kerndoelen van de onderbouw in 2006–07 is curule en kunsinnige vorming een verplicht onderdeel geworden voor alle leerlingen in klas 1 en 2. Kerndoelen 50, 51 en 52, samen met het 'karakteristiek' sluiten perfect aan op soortgelijke kerndoelen in het basisonderwijs en op de eindtermen van het examenvak CKV in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs.

CKV-junior is een uitstekende manier om de kerndoelen en de 'karakteristiek' samenhangend aan de orde te laten komen. Hieronder staan, het karakteristiek en de kerndoelen.

Karakteristiek

In het leergebied Kunst en cultuur verdiepen en verbreden leerlingen hun kennismaking met kunstzinnige en andere culturele uitingen. Zij verkennen en exploreren daarbij hun eigen productieve mogelijkheden. Ze leren bovendien oog krijgen voor kunstzinnige en culturele diversiteit in de Nederlandse samenleving en de diverse culturen in de wereld. Het leergebied sluit aan op de kerndoelen van het leergebied Kunstzinnige oriëntatie van het basisonderwijs. Dat betekent ook verdere uitwerking van de aandacht voor literaire expressie en voor het cultureel erfgoed en voor de relatie tussen kunstuitingen en het dagelijks bestaan in al zijn culturele diversiteit.

In de onderbouw van het voortgezet onderwijs ontleent het leergebied zijn inhoud in de eerste plaats aan de kunstzinnige disciplines: muziek, dans, drama en de beeldende vakken handenarbeid, tekenen, textiele werkvormen en audiovisuele vorming.

De leerlingen ontwikkelen vaardigheden in het gebruik van verschillende technieken. Ze leren de mogelijkheden van de verschillende kunstzinnige disciplines gebruiken. Er worden verschillende functies verkend: uitdrukken van eigen gevoelens en ervaringen, vorm geven aan verbeelding en leren communiceren door middel van beeld, geluid en (lichaams)taal. De leerlingen leren hun kunstzinnig werk op een toegankelijke wijze aan anderen te presenteren en over het ontwerpproces te communiceren. Daarbij en bij het gebruik van bronnen wordt de computer als hulp- en communicatiemiddel gebruikt.

Behalve zelf vormgeven is kennismaken met de kunstzinnige en culturele uitingen van anderen van belang. Dat geldt voor het werk van medeleerlingen, maar ook voor dat van professionele kunstenaars.

Leerlingen leren op exemplarische wijze kunst te begrijpen en te waarderen. Tot het leergebied hoort daarom ook een **in het programma ingebedde kennismaking met verschillende kunstuitingen door bezoeken aan tentoonstellingen en uitvoeringen**. Doel is dat alle leerlingen met **verschillende soorten professionele uitingen** in elk geval kennismaken. Door de bezoeken op school voor te bereiden en de ervaringen te verwerken, worden ze in het perspectief van de doelen van het leergebied geplaatst. Ervaringen met het eigen werk en het werk van anderen kunnen in een **cultuurdossier** worden vastgelegd met behulp van schriftelijke, visuele of auditieve middelen.

De 3 kerndoelen CKV (onderdeel van het leergebied Kunst en cultuur)

50 De leerling leert op basis van enige achtergrondkennis te kijken naar beeldende kunst, te luisteren naar muziek en te kijken en luisteren naar theater-, dans- en filmvoorstellingen.

(Culturele activiteiten)

51 De leerling leert met behulp van visuele of auditieve middelen **verslag te doen** van deelname aan kunstzinnige activiteiten, als toeschouwer en als deelnemer. **(Cultuurdossier)**

52 De leerling leert mondeling of schriftelijk te **reflecteren** op eigen werk en werk van anderen, waaronder dat van kunstenaars. **(Cultuurdossier)**

De eindtermen van CKV-VMBO per 1 augustus 2018

KV/K/3 Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping

1a) De kandidaat kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door te kiezen voor en actief deel te nemen aan ten minste 4 culturele en kunstzinnige activiteiten die gerelateerd zijn aan verschillende kunstvakken (zoals bijvoorbeeld beeldende vorming, muziek, dans en drama).

1b) Ten minste één kunstzinnige activiteit resulteert in de productie en presentatie van eigen werk.

KV/K/4 Reflectie en kunstdossier

2 De kandidaat kan zijn culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier, waarvan de vorm door de school en de leerling tezamen bepaald wordt. Hij kan daarmee verslag doen van alle activiteiten die zijn ondernomen en hierop reflecteren.

De eindtermen van CKV-VMBO tot 1 augustus 2018

Culturele activiteiten De kandidaat

- 1 heeft actief deelgenomen aan **tenminste vier verschillende culturele activiteiten**.

De culturele activiteiten zijn zo **verdeeld naar** de verschillende kunstdisciplines in **dans, drama, beeldende vormgeving en muziek**, dat een **brede spreiding** is gegarandeerd. Daarbij moet gedacht worden aan:

- het bezoeken van tentoonstellingen en/of collecties voor beeldende kunst en/of vormgeving (waaronder ook film-, foto, video en multimedia kunst);
- het bezoeken van concerten, dans-, theater en filmvoorstellingen, of repetities, enz.
- het bezoeken van interdisciplinaire kunstvormen, zoals festivals, muziektheater;
- het deelnemen aan excursies (architectuurwandelingen, beeldenroutes en dergelijke) en het bezoeken van ateliers, werkplaatsen, archieven, monumenten, historische stadskernen, enz .
- het zelf participeren in culturele activiteiten, zoals musicals, theatervoorstellingen, enz.

2 kan **eigen keuzes maken** uit het culturele aanbod

Reflectie en kunstdossier De kandidaat

1 heeft een kunstdossier samengesteld

2 doet in dat kunstdossier **verslag van de culturele activiteiten**, en de voorbereidingen door middel van woord, beeld, beweging en/of geluid en eventueel met gebruik van ICT

3 kan door middel van het kunstdossier zijn interpretaties en waarderingen van culturele activiteiten **toelichten**.

4 kan aan de hand van zijn kunstdossier **reflecteren op zijn ervaringen**. Dat kan in de vorm van een gesprek, een schriftelijk verslag, een eigen werkstuk of presentatie (bijvoorbeeld: een fotoreportage, een website, een aantal schetsen)

De eindtermen van CKV HAVO en VWO

De eindtermen voor het schoolexamen vanaf 2017-18

Deze 11 eindtermen voor het CKV examenprogramma zijn in 2016 officieel vastgesteld door middel van publicatie in de Staatscourant.

Het eindexamen bestaat uit het schoolexamen.

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A:	verkennen
Domein B:	verbreden
Domein C:	verdiepen
Domein D:	verbinden

Het schoolexamen heeft betrekking op A tot en met D, en indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen die per kandidaat kunnen verschillen.

Domein A – verkennen

1 De kandidaat kan de eigen ervaring met kunst, kunstzinnige interesses, kennis van en opvattingen over kunst beschrijven en daarop reflecteren, en het resultaat daarvan gedocumenteerd vastleggen.

2 De kandidaat kan daarbij aangeven:

- wat de eigen ervaring met kunst is geweest, welke kennis hij van kunst heeft en wat zijn kunstopvattingen zijn;*
- hoe zijn ervaring, interesses, kennis en opvattingen m.b.t. kunst zijn gevormd;*
- hoe zijn ervaring, interesses, kennis en opvattingen zich verhouden tot die van anderen, onder wie zijn medeleerlingen*

Domein B – verbreden

3. De kandidaat kan ervaringen met nieuwe kunstzinnige activiteiten die worden aangeboden in een levensechte, professionele context, beschouwen en waarderen.

4. De kandidaat kan inhoud, vorm en betekenis van uitingen in tenminste drie (havo) of vier (vwo) kunstdisciplines vanuit een of meerdere van de volgende dimensies beschouwen:

- Feit en fictie*
- Schoonheid en lelijkheid*
- Autonomoem en toegepast*
- Ambachtelijk en industrieel*
- Amusement en engagement*
- Digitaal en analoog*
- Individueel en coöperatief*
- Traditie en innovatie*

- *Herkenning en vervreemding*
- *Lokaal en globaal*
- *Monodisciplinair, multidisciplinair, interdisciplinair*

Domein C – Verdiepen

5. *De kandidaat kan, individueel en/of in een klein team van medeleerlingen, een artistiek creatief proces of een aspect daarvan onderzoeken.*

6. *De kandidaat kan hierbij gebruik maken van:*
 - *voor dit onderzoek of proces geschikte werkwijzen, in de vorm van praktische activiteiten en beschouwend onderzoek;*
 - *de voor dit onderzoek vereiste creërende en analytische vaardigheden;*
 - *diverse bronnen in verschillende media;*
 - *zijn culturele omgeving.*

7. *De kandidaat kan hierbij gebruik maken van de onder domein B opgedane kunsttheoretische en/of cultuurhistorische kennis. De vwo-kandidaat kan aanvullend deze kennis kritisch analyseren en contextualiseren.*

8. *De kandidaat kan de verkregen inzichten documenteren en verantwoorden in een daartoe geëigende vorm, zoals een presentatie, tentoonstelling, verslag, debat, beeld, film, performance.*

Domein D – Verbinden

9. *De kandidaat kan verbanden leggen tussen de in de domeinen A, B en C opgedane ervaringen en inzichten met betrekking tot kunstzinnige processen.*

10. *De kandidaat kan aangeven wat daarvan de betekenis is voor zijn (verdere) kunstzinnige en culturele ontwikkeling.*

11. *De kandidaat kan deze reflectie toelichten in een daartoe geëigende vorm; te denken valt aan een gesprek, een film, een presentatie, een (digitaal) dossier of een combinatie van deze vormen.*

Dit schoolexamen wordt afgesloten met een eindcijfer dat meetelt in het combinatiecijfer, onderdeel van de slaagzakregeling.